

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«Історія перекладознавства»

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – російська

Освітня програма: Російська мова і друга іноземна мова.

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху
Семестр	5 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	російська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	<p>Безпосереднім завданням цього курсу є формування системи знань у студентів-іноземців щодо появи і ретроспективного розвитку перекладу і перекладознавства у країнах Азії і Європи.</p> <p>Курс «Історія перекладознавства» містить ключові поняття про зародження і подальший розвиток практичного перекладу і перекладацької думки від давнини до сьогодення. Він також включає навчальний матеріал про формування давніх і сучасних перекладацьких шкіл. У ньому детально розглянуто етапи історичного розвитку перекладу і перекладознавства, персоналії перекладачів, проаналізовано позитивні й негативні сторони їх перекладацьких концепцій, простежено наступність у розвитку світової перекладацької думки в цілому та в окремих країнах світу.</p> <p>Важливим аспектом пропонованого курсу є його практичне спрямування: суть опанування даного курсу полягає не лише у вивченні сучасних авторських концепцій і теорій перекладу в історичній послідовності їх виникнення, а й у формуванні низки навичок, умінь студентів застосовувати ці теорії у практиці перекладу задля вдосконалення своєї фахової компетенції.</p>
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	<p>Формування у студентів-іноземців базових знань щодо генези та складання перекладознавчих концепцій і теорій, ключових понять у їх історичній ретроспективі віддавна до тепер, забезпечити бакалаврів – майбутніх перекладачів належною сучасною теоретичною базою знань, навичок та вмінь, достатніх для аналізу перекладознавчих явищ, процесів (переважно щодо письмових перекладів), формування сучасної бази видів і способів перекладу, а також підготовка студентів до їх подальшої професійної діяльності з урахуванням найновіших досягнень у галузі сучасного перекладознавства.</p>
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	<p>Знати й уміти визначити генезу перекладознавства, етапи розвитку перекладу і перекладознавства, їх періодизацію в країнах Європи та Азії; знатися на передумовах виникнення і розвитку перекладу, його особливостях для різних історичних періодів в окремих країнах Європи й Азії, персоналіях перекладачів, перекладацьких школах, їх доробках і надбаннях тощо. У власній практиці перекладу спиратися на отримані знання, зокрема щодо типів, видів і способів перекладу.</p>
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	<p>Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни, пов'язані з формуванням у студентів першого (бакалаврського) рівня таких компетентностей:</p> <p>Інтегральної компетентності (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає транслявання інформації російською і другою іноземною мовами, застосування теорій та методів філологічної науки та/або здійснення перекладацької діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальних (ЗК): ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; схильність до ведення здорового способу життя. ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>

	<p>ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземними мовами, що вивчаються, з урахуванням сфери комунікації. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>Фахових (ФК): ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. ФК 4. Здатність аналізувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації. ФК 13. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, перекладацький аналіз текстів різних жанрів на основі сучасних методологічних принципів та 18 методик з урахуванням потреб професійної діяльності. ФК 15. Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в галузі російської філології та перекладознавства. ФК 16. Здатність застосовувати набуті фахові знання, навички і вміння у певній мультикультурній професійно зорієнтованій комунікації з урахуванням принципів і культури міжнародного спілкування, толерантності.</p> <p>Предметних компетентностей: ✓ знання основних понять перекладознавства, зокрема, історії перекладу, лінгвістики перекладу, використання перекладознавчих і лінгвістичних термінів у межах курсу у навчальній та професійній діяльності; знання двомовних та інших словників, довідників з перекладознавства; ✓ розуміння особливостей мов оригіналу і перекладу, особливостей способів відтворення навколишньої дійсності носіями мови оригіналу і мови перекладу; ✓ спроможність установлювати спосіб перекладу, тип тексту, вид перекладу, визначати різновиди видів та способів перекладу у їх трактуванні в різні історичні часи, у їх трактуванні різними авторами і перекладацькими школами; ✓ уміння презентувати навчальний матеріал, зокрема, перекладацькі явища і процеси в діахронії і синхронії, в навчальній аудиторії, ілюструвати теоретичні положення прикладами з перекладу мовного матеріалу; ✓ здатність здійснювати й презентувати прикладне дослідження в галузі філології і педагогіки; ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації.</p>
Види занять і їхній розподіл за годинами	Практичні заняття – 34 год. Самостійна робота – 56 год.
Тематика навчальної дисципліни	Модуль 1. Змістовий модуль 1. 1. Історія перекладознавства як спеціальна навчальна дисципліна. 2. Історія перекладу у давньому світі. Змістовий модуль 2. 1. Історія перекладу раннього середньовіччя. 2. Історія перекладу пізнього середньовіччя. 3. Історія перекладу періоду класицизму, Просвітництва, романтизму. Змістовий модуль 3. 1. Сучасне перекладознавство: теорії і практика перекладу в країнах Європи. 2. Сучасне перекладознавство в країнах Азії та Північної Америки.
Передумови вивчення дисципліни	Успішне опанування курсу передбачає: - знання російської мови, її системи, лексичних, граматичних та ін. норм якнайменш на рівні В1; - знання системи європейської мови лексичних, граматичних, фонетичних та ін. норм якнайменш на рівні В1; - знання типологічних і лінгвокультурологічних властивостей зазначених вище мов; - знання видів, способів, принципів перекладу та інших основ перекладознавства.

	Знання теоретичних основ з наступних навчальних дисциплін: «Практика усного і писемного російського мовлення» (1 – 3 курси); «Європейська мова» (2 – 3 курси), «Вступ до перекладознавства» (2 курс); «Вступ до мовознавства» (2 курс); «Перекладацький аналіз тексту» (2 курс); «Теорія і практика перекладу з російської мови» (3 курс); «Сучасні теорії перекладу» (3 курс).
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корунець І.В. <i>Теорія і практика перекладу</i>: підручник. Вінниця: Нова книга, 2002. Розділ 1-2. 2. История современной теории перевода. В : <i>Толковый переводоведческий словарь</i>. 2020. Режим доступа : www.gufo.me 3. Семенец, Панасьев. <i>История перевода. Древний мир</i>. Киев: Лыбидь, 1991. 4. Семенец, Панасьев. <i>История перевода. Средние века</i>. Киев: Лыбидь, 1991. 5. Хухуни Г. Из истории западноевропейской переводческой мысли. Тбилиси, 1989. 6. Newmark P. <i>Approaches to Translation</i>. Oxford : Oxford University Press, 1981. 7. Nida E. A. Theories of Translation. <i>TTR</i>. Vol. IV. Nr. I, 1st of September, 1991. Pp. 19-32. 8. Savory T. <i>The Art of Translation</i>. London, 1952. 9. Seleskovich D., Lederer M. <i>Interpreter pour traduire</i>. Paris, 1987. 10. Snell-Hornby M. <i>Translation Studies. An Integrated Approach</i>. Amsterdam: Philadelphia, 1988. <p style="text-align: center;">Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терехова С. І. <i>Вступ до перекладознавства (Сучасні проблеми і теорії. Діяльність перекладача)</i>. – К., 2019. 2. Терехова С. І. Поліпарадигмальність у лінгвістиці : від мови до перекладу. В : <i>Проблеми зіставної семантики</i> : Зб. наук. стат. К., 2013. Вип. 11. С. 476–482. 3. Терехова С. І. Поліпарадигмальність як характерна ознака сучасного перекладознавства. В : Афинская З. Н., Зайцева С. Е., Мамедова А. В. и др. <i>Лингвистика и межкультурная коммуникация – инновационные подходы и пути развития</i> : коллективная монография. В 2-х кн. Кн. 2. Одесса : КУПРИЕНКО С. В., 2013. С. 61–74. 4. Miram G. E. <i>Translation Algorithms: Introduction to translation formalization</i>. К. : Tvim-inter, 1998. 5. Thieme K. Die geschichtlichen Haupttypen des Dolmetschens. <i>BABEL</i>. 1959. Vol. I. Nr. 2. S. 58. 6. Tytler A. F. <i>Essey on the principles of translation</i>. London, 1971. 9. www.britannica.com/ <p style="text-align: center;">Словники (онлайн):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Англо-російський та російсько-англійський словник. Узято з http://multitrans.com/ 3. Толковые онлайн-словари русского языка. Узято з https://lexicography.online/explanatory/ 4. Фразеологический словарь русского литературного языка. Узято з https://rus-phraseology-dict.slovaronline.com/ 5. https://library.wksu.kz/ 6. https://knigi.link/ 7. http://google.com 8. http://meta.ua/ 9. http://otvet.mail.ru/question/54889298/ 10. http://www.yahoo.com 11. http://www.acronymfinder.com
Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Терехова Світлана Іванівна, професор кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	https://slovphilology.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

проф. Валігура О. Р.

Викладач

проф. Терехова С.І.